

Samenstelling

De samenstelling van de commissie opleiding en onderwijs was in 2021 als volgt:

- Marie-José Thunnissen, voorzitter
- Truus van Amerongen
- Coby Kalk
- Rookje Sjouke
- Boyd Thijssens (per juni 2021)
- Erik Sprong
- Paulus Vissers
- Annemieke Tanja, aios
- Annemieke van Vliet, aios
- Jacqueline Gerritsen (namens KB-NVAB)

Toelichting op de samenstelling

De wetenschappelijke vereniging heeft de taak/verantwoordelijkheid om de kwaliteit van de vervolgopleiding te bevorderen en bewaken.

De Commissie Opleiding en onderwijs (COO) is in het voorjaar van 2018 geïnstalleerd om het bestuur te adviseren over de implementatie van het Landelijk Opleidingsplan (LOP) bedrijfsgeneeskunde en de kwaliteitszorg voor de opleiding. Er wordt gestreefd naar een vertegenwoordiging in de commissie vanuit alle stakeholders: aios, praktijkopleiders, opleidingsinstellingen en zelfstandig gevestigde bedrijfsartsen. De opleidingsinstellingen worden op geleide van de agenda uitgenodigd voor het overleg.

De samenstelling van de COO is in 2021 nagenoeg ongewijzigd gebleven. Boyd Thijssens trad toe als AIOS bestuurslid en heeft naast bestuurslid Erik Sprong 'onderwijs' in portefeuille.

Er is in 2020 een schema van aan- en aftreden vastgesteld, waarin is bepaald dat COO-leden maximaal 2 termijnen van elk 4 jaar zitting kunnen nemen. Voor aios-leden gaat het om 2 termijnen van elk 2 jaar (tot het moment dat de aios de vervolgopleiding beëindigt c.q. afstudeert).

Taakstelling van de commissie

De COO heeft tot taak:

- Het gevraagd en ongevraagd adviseren van het NVAB-bestuur m.b.t. de verschillende aspecten van de opleiding bedrijfsgeneeskunde, gericht op bevordering en bewaking van de kwaliteit van de opleiding.
- In samenwerking met de projectleider Opleiding & Onderwijs en de NVAB bestuurder met de portefeuille onderwijs:
  - Het bewaken van de kaders en criteria, vastgelegd in het Kaderbesluit, KOERS en het Landelijk Opleidingsplan (LOP);
  - Het onderhouden van contacten met de academische, universitaire medische wereld, in het bijzonder de afdelingen sociale geneeskunde, het IOSG en de werkgroep van het NFU, die zich bezighoudt met het raamplan. Doel van deze contacten is om meer en betere aandacht voor de sociale geneeskunde in de basisopleiding tot arts te bewerkstelligen;
  - Het onderhouden van contacten en afstemmen met andere Sociaal Geneeskundige verenigingen in het kader van onderwijs en opleiding;
  - Deelname aan activiteiten/projecten, die binnen KNMG-verband worden georganiseerd rond verdere modernisering medische vervolgopleidingen.

Activiteiten

De COO richt zich op twee hoofdactiviteiten:

- a. Implementatie van het Landelijk Opleidingsplan
- b. Kwaliteit van de opleiding tot bedrijfsarts

Ad a. Implementatie Landelijk Opleidingsplan

In maart 2017 werd het door de NVAB ontwikkelde Landelijk Opleidingsplan (LOP) voor de opleiding tot bedrijfsarts door het College Geneeskundig Specialismen goedgekeurd.

Implementatie van het LOP heeft in de periode 2018-2021 veel aandacht van de COO gevergd.

Belangrijke onderwerpen in 2021 waren:

- Monitoring van de implementatie van het LOP bij de instellingen en instituten.
- Feedback geven op door opleidingsinstellingen ingediende opleidingsplannen. Over het algemeen waren hier meerdere rondes voor nodig. Er zijn tot en met 2021 opleidingsplannen van 38 opleidingsinstellingen en van 2 opleidingsinstituten beoordeeld.
- Een overzichtsstuk opstellen over de signalen die uit de eerste 30 ingediende en beoordeelde opleidingsplannen kwamen. Dit is besproken in de COO en aangeboden aan het bestuur van de NVAB, als een van de wijzen waarop invulling is gegeven aan de taakopdracht van het bestuur
- Informatievoorziening aan het veld, enerzijds via de website van de NVAB, anderzijds via directe ondersteuning/coaching van instellingen.
- De herziening van het Toetsboek en het Landelijk Professionaliseringsplan Praktijkopleiders (LPP).

Ad b. Kwaliteit van de opleiding tot bedrijfsarts

Doel van het project ‘Kwaliteitsborging van opleidingen tot sociaal geneeskundige’ (2013-2015) was om de kwaliteit van de opleidingen tot sociaal geneeskundige systematisch te borgen. In het project is een systeem van toetsing en monitoring ontwikkeld waarmee opleidingsinstituten, opleidingsinstellingen, opleiders, wetenschappelijke verenigingen (inclusief LOSGIO) en de RGS meer zicht krijgen op de kwaliteit van de opleiding in de opleidingsinstellingen en opleidingsinstituten en die kwaliteit ook kunnen borgen. Dit systeem van toetsing en monitoring is uiteengezet in KOERS, een document dat een kwaliteitsvisie op de sociaal geneeskundige opleidingen beschrijft.

Aansluitend is in de periode 2015-2017 door de drie wetenschappelijke verenigingen KAMG, NVVG en NVAB het Kwaliteitskader ontwikkeld, dat het instrumentarium biedt om deze cyclische evaluatie uit te voeren. Het beschikken over een sluitende kwaliteitscyclus is vervolgens een van de eisen geworden voor een opleidingsorganisatie voor erkenning voor onbepaalde tijd in het Kaderbesluit CGS, dat vanaf 1 januari 2020 in werking is getreden.

Ook het project KOERS kent een kwaliteitscyclus. In 2021 is de herziening van KOERS afgerond, de herziening van het kwaliteitskader is nog onderhanden. De nieuwe tekst van KOERS is vastgesteld door alle sociaal geneeskundige verenigingen en op de website van de NVAB gepubliceerd (zie: https://nvab-online.nl/sites/default/files/2020-07-30_KOERS_DEF_incl_voorblad_bijlagen_schema.pdf)

De COO fungeert als aanjager van de implementatie van de kwaliteitszorg. Zij bepaalt, samen met de projectleider Opleiding en onderwijs, welke stappen achtereenvolgens gezet moeten worden om de kwaliteitszorg voor de opleiding tot bedrijfsarts te realiseren en stimuleren. Ook ontwikkelt de COO informatie en instrumenten om de uitvoering van de kwaliteitscyclus door het veld te ondersteunen.

Het Landelijk Professionaliseringsplan Praktijkopleiders is aangepast aan het Kaderbesluit CGS. Het deel over de didactische scholing voor praktijkbegeleiders van aios bedrijfsgeneeskunde wordt nog afgerond.

De eerste twee kwaliteitsrapportages volgens de KOERS kwaliteitscyclus zijn door twee opleidingsinstellingen in vertrouwen gedeeld met de COO. De COO bespreekt de rapportages niet inhoudelijk, maar heeft als doelstelling hier eventuele structurele signalen uit te destilleren en onder de aandacht van bijvoorbeeld het NVAB bestuur te brengen. Dit past in de taakopdracht van de COO.

Evaluatie /terugblik 2021

Eind 2021 waren bij meer dan 34 opleidingsinstellingen aios in opleiding conform het landelijk opleidingsplan. Er zijn sinds medio 2021 alleen aios in opleiding die werken bij een opleidingsinstelling met een goedgekeurd opleidingsplan.

Corona bemoeilijkt de beroepsopleiding voor de aios. Er is in samenwerking met de Jonge Bedrijfsarts gecommuniceerd met de opleidingsinstituten in verband met de vormgeving van de beroepsopleiding in tijden van corona. Hierin is aangegeven

- dat alternatieve invullingen van praktijkopdrachten zijn toegestaan (met aantal praktische voorbeelden)
- dat het doel 'het bereiken van bekwaamheid' overeind moet blijven staan, maar dat de weg waarlangs divers kan zijn.
- En dat dit zeker geldt voor de periode, waarin door corona allerlei beperkingen gelden.

Bij de evaluatie de beoordeling van de eerste 30 opleidingsplannen door de NVAB komen een aantal knelpunten naar voren waar aandacht voor nodig is;

- Het aantal begeleidingsuren per aios per week.
- Het opgeleid worden in de volle breedte van het vak.
- Het vereiste aantal praktijkopleiders (minimaal 2) per aios.
- Het weten van belangenverstremming die tussen de rol van werkgever/leidinggevende en de rol van praktijkopleider.

Hierover is aan het NVAB bestuur gerapporteerd. Deze knelpunten kwamen ook naar voren bij de beoordeling van de hiernaast lopende erkenning als opleidingsinstelling door de RGS.

NVAB en RGS hebben overleg gehad om de kwaliteitsrapportages die opleidingsinstellingen voor zowel NVAB als RGS dienen aan te leveren op elkaar aanvullend te laten zijn.

De COO vergadert sinds 2021 driemaal per jaar online en eenmaal per jaar fysiek. Ditmaal was de fysieke bijeenkomst in september 2021. Hierbij is de fysieke vergadering gecombineerd met een gezamenlijke reflectie op het functioneren van de COO en de bijdrage van de individuele leden aan dat functioneren.

Toekomst

In 2022 zal de aandacht van de COO verder verschuiven naar de voortgaande implementatie van de kwaliteitscyclus volgens KOERS. Nadat in 2021 de eerste twee opleidingsinstellingen in het kader van het doorlopen van de kwaliteitscyclus hun kwaliteitsrapportages hebben opgeleverd verwachten wij er in 2022 beduidend meer. De NVAB zal waar nodig ondersteuning bieden aan het veld bij de doorlopende uitvoering van de kwaliteitscyclus en monitoren of het systeem 'werkt'.